

(המשך מעמוד 19)

וכל מה שהופיע בעיתונים בנידון זה וברבים כאלה הם המתבססים על נחושיהלב וסכרתי-הכרס ואולי על מידע שהובן שלא כהלכה.

נכון, כל מי שבקיא ב"חסי הפנים" בקהיליית היוצרים בישראל — ו"חסי פנים" אלה כוללים לא רק סימפאטיות ואנטיפאטיות אישיות, אלא גם הביטויים שבהשקפה ובמוזג ובעקרונות — יכול לתאר לעצמו, שאילו נתבקשתי אני להרכיב את רשימת המשתתפים הישראליים בפסטיבל השירה הבינלאומי ברוטרדם, לא זה בדיוק היה הרכב הנבחרת שאני הייתי בוחר בה. ראשית לכל, הייתי מצרף אליה את שמו של חתן פרס ישראל לשירה לשנה זו, שהרי אי אפשר בלעדיו, ולוא רק מחמת נימוסים נאים וטעם טוב. שנית, הייתי מצרף גם משורר מן הוותיקים, כלומר, אלה שגילם עולה על 62, שהוא גילו של "זקן" המשוררים העבריים שהוזמנו. וזאת, כיוון שהמדובר במיש"לחת ייצוגית. שלישית, מאותו הטעם, הייתי מוסיף עוד משוררת אחת לפחות, ולוא רק מחמת העובדה שמיספר ה"נשים הכותבות שירה בישראל — בהן משוררות מחוננות — גדול כמיספר הגברים, אם לא גדול ממנו. ואנחנו עדיין נתחום השיקולים הייצוגיים. וי הייתי דואג גם לייצוגו של הדור הצעיר יותר של משוררים. שהרי המישלחת שהוזמנה היא כולה על טהרת בני גיל העמידה (להוציא נסים קלדרון שהוזמן כמשקיף).

אחרוני-אחרון ולא דווקא חביב: הייתי משמיט ממנה את שמו של משורר אחד שכתב ספר הלל לאלה האזרחיים לפרוענות המכונה מילחמת-הלכנון. אילו היה המדובר במשורר כשיעור קור מתם של עורא אונדו או גוטפריד בן, ואפילו — כן! — בשיעור קורמתו של פנחס שרה, אפשר שהייתי שוקל שנית את עמדותי. וזאת, גם מן הטעם הייצוגי שעמדתו עליו. אבל כיוון שהמדובר ב"מיסטיקו-ברפורטה ולתראבון, אפיגנו "ילדי" של ויליאם קארלוס ויליאמס והזרם האובייקטיביסטי" בשירה האמריקנית, שתרומתו העיקרית לסלט של הללו מתבטאת בכך שהוסיף לו גם את מרכיב החרא — לא היו לי גם שום נקיפות מצפון. "אסתטיות" בעיניי זה. כל זה, אילו... אבל לא אני הוא שהרכיבתי את מישלחת המאורגנים לי פסטיבל ברוטרדם. ולפיכך — להור ציא את מיקרוה הנזכר של מישל חרד — לא אני האחראי לה. אם סבר מי

שסבר שכך צריכה להיראות מישלחת ייצוגית מישראל — הרי לא נועץ בי ולא שיתף אותי בשיקוליו. מכל מקום, את הרכב המישלחת ידעתי — כדרך שמשתתפים אחרים ידעו אותי, אני מניח — שבועות לפני מועד ההמראה, בעוד נמשכות ההכנות לפסטיבל השיר הבינלאומי בירושלים. ידעתי, והסיכויים כמותי להשתתף. ורק תנאי אחד התניתי: שלא אקרא בסמיכות מקום וזמן לאותו חסיד של בגין ושיטתו. ובקשתי התקבלה. כצפוי.

ולא זה בלבד שהסכמתי להשתתף, אלא אף עמדותי והצעתי תוכנית ל"המשכיות" בין שני הפסטיבלים — זה של רוטרדם וזה של ירושלים. המ"שכיות" שמתמצא בהן ביטויים בסימפוניים שראשיתו בפסטיבל האחד והמשכו ב"שני. ואף היצעתי להזמין לפסטיבל ירושלים את מנהלו של פסטיבל רוטרדם דאם כאורח-כבוד. לאות-הוקרה על כל מה שעשה למצו מוניטין של השירה הנכתבת כיום בארץ מאז נתמנה לי תפקידו ב"1971.

היצעתי זאת למטה חגיגות ה-40 וגם הצעתי זו נתקבלה. עובדה: מרטיין מוי הוזמן להשתתף כאורח-כבוד וכיון עז לפסטיבל השירה בירושלים. אבל, כמו שאמר אותו יהודי, אם הכל כל כך טוב, מדוע הכל כל כך רע? ובענייננו: אם היה הכל מקובל על הכל — מדוע בכל זאת לא נסעתי? התשובה האמיתית לשאלה זו היא, בדומה להרכב תשובות של אמת, פשוט טה להפליא. מן היום הראשון שלאחר ביטול הפסטיבל בירושלים השתי לא נזח בהזמנה זו שהוזמנתי לפסטיבל רוי טרדאם הדור ורבי-הרושם, אולי פסטיבל של השירה היוקרתית ביותר בכל העולם

המערכי כולו. וזאת דווקא בשל סמ"כות הפרשיות שבין הזמנתי לאחר לבין תרומתי לביטולו של החרד. יתר על כן, אותו קול פנימי או דמון המלחש ואומר "לאו" — הדבר היחיד המשותף לי, לפי מיטב ידיעתי, ולסוקי ראטס — ליחש גם הפעם כדרכו, מן הרגע הראשון, את אות השלילה שלו. אלא, כיוון שאני גיגל בו ובלחושיו ובאזהרותיו, לא שעיתי לו הפעם ופ"טרתיו אותו מלפני.

בכל זאת, נקלטה כי אזהרתו ריית עד שהלכתי ונועצתי בידריו: בחברי ועד היוצרים הישראלים והפלסטינים, שבו אני פעיל יותר ויותר באחרונה, ובכמה ידידים לאירבים שאינם נמנים עם חבי רי הוועד.

חוות הדעת שקיבלתי התחלקו שווה בשווה בין מחייבים ושוללים. המחייב כיום טענו כי בהחרמת פסטיבל השירה ברוטרדם אני מסתכן בתווית של "מחרימין" כרוני וגם, ובעיקר, זה: הרי

עריידי: המיגור הערבי, שבתאי: בגין, בגין: קלדרון: משקיף

הודענו, נסים קלדרון ואנוכי, שאנחנו מתפטרים מן הוועדה המייעצת לפסטיבל הישראלי רק משום שהוא נערך בחסות אותה ממשלה המנהלת את מסע הדיכוי בשטחים הכבושים, וכי אין לנו כל כוונה "להחרים" את מדינת ישראל שהיא מדינתנו או את הספרות העברית שהיא ספרותנו. אדרבה, אילו נערך פסטיבל השירה הישראלי הבינלאומי בחסות פרטית — כך הכרזנו — זוהק עלינו שהיינו מסייעים לקיימו תוך ש'אנו מבקשים להפוך אותו לכימת-מח' אה כנגד המעשים הבלתי-אנושיים ה'רעים בימים אלה בשמנו, אזרחי יש' ראל.

והנה נקרתה לכם הזדמנות יפה, הרי סיפו מחייבי ההשתתפות בטיועוניהם, להוכיח הבחנה זו שהבחנתם בין מ"מ שלת ישראל ומדיניותה לבין מדינת ישראל וספרותה. שהרי איש לא יחשוך במארגני פסטיבל השירה ברוטרדם שכוונתם במחווה שלהם (ערב השירה הישראלית) היתה להביע תמיכה ב'הזדהות במה שמתרחש בימים אלה ב'שטחים הכבושים.

אכן, טיעון זה נראה לי מרשים ומ'שכנע. אני יודע שבשולו נשתכנע ידידי נסים קלדרון להיעתר להזמנה ההולנ'דית.

לעומת המחייבים עמדו השוללים וטענו באוזני בערך כדברים הבאים: כיוון שהכרות גם זאת שלא עת פס'טיבלים וחגיגות היא לנו בשנה ה-40 הנוראה וזאת למדינת ישראל, שנה הסמלית יותר מכל את המשבר המבר'סרי והרוחני העמוק שפקד את המדינה — מה טעם ראית להשתתף בחגיגה של זרים בעת שאתה מחריים את חגם של אזרחי מדינתך?

אבל טיעון משכנע עוד יותר, מב'חינתי, היה בפיהם של השוללים: הנח לרגע לאלה שיצאו כנגדכם באותו מסע הכפשה והשמצה על שעשיתם מה שעשיתם וחשוב רק על אלה שתמכו בצערכם ובמאבקכם ואף עוררו אותם בעיתונות ובמיכתבים אישיים, בשי'חתי-תלפון ובכרונם, באוניברסיטה ובר'בית הקפה. כיצד יתייחסו אליה וחברי'הם וכל המחזיקים בדעותיהם שהן גם ריעותיך ליריעה כי פרשת מפסטיבל ירושלמי שטירתו מרובה וכבודו אינו מרובה, פסטיבל שמעמדו להיפתח ב'אלם הסינמטק בירושלים המחזיק 200 או 300 מקומות, במרחק שתי נבואות חור' — מבינתך התל אביבי, ואשר מרבית "השמות" בעולם השירה ברוטרדם לא נענו להזמנה להשתתף בו, ולעומת זאת נסעת לך לשבוע חופשה "חלוי'מית" — כמו שנוהגים לומר בעברית של מישוריי-נטיעות — בלמשל של 5 כוכבים (מי כמוני יודע, הלא כבר הייתי

שם פעם), מוזמן לסעודות כיד-המלך באולמות-פאר של טירה או ארמון, מב'לה בניעמים במשתאות עם גדולי-משור'רים (שמותיהם של רוזנסנצקי, ז'ביג'נייב הרברט ואדוניס הופיעו כולם בה' זמנה המקורית) ומשוחח עימם בניחותא על נעיינים שברומו של עולם בין לגי'מת כוסית אחת לחברתה. במילים אחרות: פרש מפסטיבל של עניים ו"מסורבים" אבל מפסטיבל של עשירים ובני עלייה, באחת הערים ה'נעימות והניחותות באירופה, לא עמדו לו כל "עקרונותיו" לפרוש. ובמילים אחרות עוד יותר: פרש מ'עולמם של המשוררים כלואי אמצא 3 ומעולמיה של ביתא, מעולמם של רחבי'עם ואבי ואריק שרון ומאסרם של בני 15 והלך להינפש בעולם של בני תרבות שאינם צריכים לשלם ערך כתי'בותם כיוון שהוריהם והורי הוריהם כבר שילמו את מחירה המלא. שישה שבועות תמימים נמשכו ה"ש

במחי ספריי אחד בניגונים וביתושים אפשר לקחת רק איש מצחיק כמו יענקלה בן-סירא, המככב בשני סרטי פירסומת בבתי-הקולנוע ברחבי הארץ, כשהוא מחסל במחי ספריי אחד עימו בתצלום למעלה (לא ג'וק אמיתי, רק ג'וק-מעלול). להכנת הסרטים, שהוזמנו על-ידי פירסום "פלד" עבור "פזכים" חברו ששון גואטה, בוגר בצלאל, שהפיק והיה אחראי לצוות (ולג'וק הענק, שעל הכנתו הם עמלו משך שלושה שבועות) ואורי פלד הבימאי, שעבד ארבע שנים באולפני לורימר בהוליווד.

ארוע של זהב
בברוז הזהב

בת מצווה? ברית מילה? יום הולדת?
אורח חשוב מחו"ל?

ברוז הזהב, המסעדה הסינית היוקרתית, מגישה לאחרונה שירות חדש ללקוחותיה. במסעדה ניתן לערוך אירועים לעד 60 איש, באווירה אקסקלוסיבית ומעודנת. הצוות המיומן של המסעדה יתרום מניסיון העשיר ייעוץ לגבי התפריט, הקישוטים וההפתעות, הכל, כדי להעניק לאירוע מגע מלוטש, מקורי ומהודר כיהא לקהל הלקוחות של ברווז הזהב.

לפרטים נא להתקשר 491873 בשעות 11.00-15.00, 24.00-00.19

ברוז הזהב
THE GOLDEN DUCK

מעמקי-זרעאל
לכף הרגל

מחקר מדעי, שהוכיח בצורה מדעית ומבוקרת את פעולת הכפפת, התכשיר הצמחי לשימוש כולל בכף הרגל, המבוסס על צמח הארכוכית כנגד פטריות, הוצג בכנס אישום הבינלאומי שנערך לאחרונה בברצלונה שבספרד. בכנס הציגו שלוש חוקרות את תוצאות המחקר והראו את יתרונות השימוש בכפפת על פני השימוש במשחות מקובלות, כאשר כפפת מותאם לשימוש כולל בכף הרגל: מניעת סדקים, מניעת התעבות עור גס, טיפול ביבלות ובהיעזריות.

הכפפת הוא תוצרת מורו, חברה המתמחה בפיתוח תכשירים לטיפול בעור על בסיס צמחי מרפא וברשיון קוסמטי. מורו תירבטה באופן עצמי את צמח הארכוכית, עליו מבוסס התכשיר, ומגדלת אותו בעמקי-זרעאל.

מורו גם מפתחת ומייצרת מוצרים נוספים, שחלקם עדיין בשלבים סופיים של מחקר ופיתוח, לטיפול בדלקות בגידים ולטיפול נגד כינים ווירוסים.

אקורדיוניסטית
מארגנת שירה בציבור עם שיקופיות ומישחקי-חברה במסיבות

תוכנית מיוחדת לימי-הולדת

טלסון: 221017, תל-אביב